

บทเรียนสำเร็จรูป เล่มที่ ๖
เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำไทย (คำนาม)
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท๒๑๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/..... เลขที่.....

นางสุภาพร อุ่นประชา

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเกตุรัตน์วิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำไทย (คำนาม) เป็นบทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้ประกอบการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท๒๑๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำไทย (คำนาม) ในบทเรียนนี้จะประกอบด้วย

- คำแนะนำสำหรับนักเรียน
- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน (ซึ่งเป็นชุดเดียวกัน)
- เนื้อหา กิจกรรม พร้อมกับคำเฉลย
- แบบฝึกทักษะพร้อมคำเฉลย

บทเรียนสำเร็จรูปที่จัดทำขึ้นนี้ได้พัฒนาปรับปรุงจากบทเรียนสำเร็จรูปที่ได้ทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน จากการทดลองใช้ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ และนำมาใช้สอนจริงในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่จัดทำขึ้นนี้จะประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

นางสุภาพร อุ่นประชา

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำไทย (คำนาม) นี้ ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เนื้อหาและกิจกรรม คำเฉลยและแบบฝึกทักษะพร้อมคำเฉลย

ในการศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปนี้ นักเรียนจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และปฏิบัติตามคำสั่งหรือกิจกรรมอย่างเคร่งครัด ดังนี้

๑. ศึกษาทำความเข้าใจผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน แล้วตรวจกับเฉลย แบบทดสอบก่อนเรียนเป็นการสำรวจความรู้พื้นฐานของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ว่านักเรียนมีความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด ไม่มีผลต่อการสอบได้หรือตกของนักเรียน ให้นักเรียนทำเต็มความสามารถ
๓. ศึกษาเนื้อหาแต่ละตอนเสร็จพบกิจกรรมหรือคำถามให้ทำกิจกรรมตามคำสั่งนั้น ๆ แล้วตรวจคำตอบกับเฉลย นักเรียนไม่ควรทำไปด้วย ดูเฉลยไปด้วย ในขณะที่ทำแบบทดสอบหรือกิจกรรม เพราะจะทำให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง
๔. ถ้าปรากฏว่าทำคะแนนแบบทดสอบหรือกิจกรรมได้น้อยไม่ผ่านเกณฑ์นักเรียนควรศึกษาใหม่อีกครั้ง และทำแบบทดสอบแล้วตรวจกับเฉลย
๕. เมื่อจบบทเรียนให้นักเรียนทำแบบฝึกหรือแบบฝึกทักษะเพื่อเป็นการทบทวน
๖. ทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน จะทำให้ทราบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด
๗. ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน ให้นักเรียนทำในกระดาษคำตอบที่ครูแจกให้ ส่วนกิจกรรมหรือแบบฝึกทักษะให้บันทึกลงในสมุดเรียน นักเรียนไม่ควรขีดเขียนข้อความใดๆ ลงในบทเรียน
๘. ขอให้นักเรียนมีความตั้งใจ ความกระตือรือร้นและความเพลิดเพลินในการศึกษาบทเรียน หากเกิดปัญหาให้สอบถามคุณครู
๙. เมื่อศึกษาและทำกิจกรรมเสร็จแล้วนำบทเรียนส่งคืนคุณครู

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

หลังจากศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำไทย (คำนาม) นี้แล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ความเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำไทย และใช้คำไทย ได้ถูกต้อง ดังนี้

๑. อธิบายหรือบอกลักษณะของคำนามได้
๒. จำแนกคำนามชนิดต่าง ๆ ได้
๓. บอกหน้าที่ของคำนามในประโยคได้
๔. เมื่อกำหนดสถานการณ์ให้สามารถนำคำนามไปใช้ในการแต่งประโยคได้

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง
ชนิดและหน้าที่ของคำไทย (คำนาม)

แบบทดสอบก่อนเรียน — หลังเรียน

ให้นักเรียนเลือกกาบาท X ในช่องตัวอักษรที่มีคำตอบถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดคือความหมายของคำนาม

- ก. ชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
- ข. คำที่ใช้เรียกแทนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ
- ค. คำที่แสดงอาการของคน และสัตว์
- ง. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่และบอกสภาพการณ์

๒. คำในข้อใดเป็นคำนาม

- ก. ร้อยเอ็ด
- ข. ท่าน
- ค. คุณ
- ง. ฉัน

๓. ข้อใดเป็นนามทั่วไป

- ก. พุด
- ข. อ่าน
- ค. การบ้าน
- ง. เขียน

๔. ข้อใดเป็นนามที่เป็นชื่อเฉพาะ

- ก. ควาย
- ข. บ้านเรือน
- ค. เครื่องบิน
- ง. นกเอี้ยงสาธิตกา

๕. คำในข้อใดเป็นลักษณะนามของเรือ

- ก. คัน
- ข. ลำ
- ค. เครื่อง
- ง. เล่ม

๖. “โทรทัศน์.....นี้รับภาพได้ชัดแจ๋วดีมาก” ควรเติมคำในข้อใดลงในช่องว่าง

ก. จอ	ข. อัน
ค. เรือน	ง. เครื่อง

๗. “วัดพระธาตุพันชั้น” เป็นค่านามชนิดใด

ก. นามชี้เฉพาะเจาะจง	ข. นามทั่วไป
ค. นามบอกหมวดหมู่	ง. นามบอกลักษณะ

๘. ข้อใดเป็นนามบอกอาการ

ก. เขียน	ข. การงาน
ค. ความรู้	ง. การเรือน

๙. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดเป็นนามบอกหมวดหมู่

ก. <u>โบล</u> ข้างมาทำลายไร้อ้อยของชาวไร่
ข. ซ้าง ๓ <u>เชือก</u> ลงมากินน้ำ
ค. ทหาร <u>กอง</u> หนึ่งกำลังซ้อมรบ
ง. มีปลา ๒ <u>ฝูง</u> กำลังว่ายเข้าไซ

๑๐. ข้อใดเป็นนามชี้เฉพาะเจาะจง

ก. กษัตริย์	ข. พระบิดา
ค. นายทองดี	ง. สีน้า

คำตอบ อยู่ข้างล่างแล้ว นักเรียนตรวจให้ดิ้นะคะ ใครตอบถูกทุกข้อถือว่า ดีเยี่ยม ใครที่ตอบถูกเกิน ๗ ข้อถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินและเก่งมาก ส่วนคนที่ต่ำกว่านี้ไม่ต้องเสียใจให้ศึกษาเนื้อหาใหม่แล้วแก้ตัวใหม่นะคะ

๑. ง ๒. ก ๓. ก ๔. ง ๕. ข
๖. ก ๗. ก ๘. ก ๙. ก ๑๐. ก

ก่อนที่จะรู้จักกับคำนามโดยละเอียดเรามาทบทวนชนิดของคำไทยจากเพลงก่อนนะคะ จากเนื้อเพลงชนิดของคำไทยต่อไปนี้จะช่วยให้นักเรียนจำแนกชนิดคำไทย ได้ว่ามีกี่ชนิด อะไรบ้าง นักเรียนลองอ่านเนื้อร้องให้เข้าใจ สำหรับคนที่สนใจจะร้องเป็นเพลง เพลงนี้เป็นทำนองร้องง่าย ๆ นักเรียนอาจใส่ทำนองเอง หรือไปขอยืมแถบบันทึกเสียงจากครูฟังได้ เมื่อเข้าใจดีแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบแล้วตรวจกับเฉลยนะคะ

เพลงชนิดของคำไทย

สุรางค์ ทองนพคุณ

คำไทยมีเจ็ดชนิด

คำนามนั้นคือคำที่ (ซ้ำ)

เช่น บ้าน หมู่ หมู หมา

ภูเขา ห้วยน้ำ ลำคลอง (ซ้ำ)

หน้าที่ของคำนามนะ

ตัวอย่างยกมาควรจำ (ซ้ำ)

ที่สองคำสรรพนาม

เช่น เรา เขา เธอ ใคร (ซ้ำ)

กริยาช่วยบอกอาการ

เช่น ยืน เดิน นอน พัง ถาม (ซ้ำ)

วิเศษณ์คือคำที่

ประกอบคำนามวิเศษณ์ไชร้ (ซ้ำ)

เช่น ชั่ว ดี เลว แบน

เหม็น ฉุน เปรี๊ยะ เล็ม หนา (ซ้ำ)

บุพบทนำหน้าคำนาม

คู่ก่อน ในยังแต่ (ซ้ำ)

สันธานเชื่อมถ้อยคำ

เชื่อมประโยคให้งดงาม (ซ้ำ)

อุทานการออกเสียง

แสดงอารมณ์นานา (ซ้ำ)

เรียนแล้วคิดจำไว้ให้ดี

ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ

ไฟ ปากกา ปลา เงิน ทอง

เมืองระนอง นายทองคำ

เป็นประธานและเป็นกรรม

มาร้องมารำเรื่องคำกันเอย

ใช้แทนนามจำใส่ใจ

หน้าทีนั้นไชร้คล้ายกับคำนาม

ทำกรางานของนาม สรรพนาม

กิน วึ่ง พุดตาม ยืมย่อง ผ่องใส

ให้มีเนื้อความแปลกไป

สรรพนามก็ได้และคำกริยา

เจียวถึงแป้น หอมหวาน เร็วซ้ำ

เหนือ ไหน ดีแน่ แก่แล้วเอย

สรรพนาม ตัวอย่าง แต่

แต่่งของด้วย โดย บน อัน ตาม

คำต่อคำ เอี้ยความต่อความ

เช่น กัน เพราะ และ แหละ ดังว่า

ผิดสำเนียงเสียงธรรมดา

ไวย์! เฮ้ย! เฮฮา! ไวย์! ตายแล้ว เอย!

เมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อเพลงแล้ว อยากทราบว่านักเรียนเข้าใจเนื้อเพลง
เพียงใด ต่อไปนี้เรามาตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเพลงกันนะคะ

ให้นักเรียนกากบาท X ทับตัวอักษรที่มีคำตอบถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดมีคำสรรพนาม

ก. ม้ากินหญ้าในสนาม

ข. ใครกำลังเดินมา

ค. ฝนตกหนักมา

ง. เพลงนี้เพราะจัง

๒. ข้อใดมีคำบุพบท

ก. นุ่มสมุดของใคร

ข. เธอจะไปไหน

ค. น้ำตกสวยมาก

ง. อุ่นหวานจัง

๓. ข้อใดมีคำวิเศษณ์

ก. คุณจะไปไหนคะ

ข. ขนมหวานกรอบ

ค. ฉันไปตลาดมา

ง. ผู่ปลาแหวกว่ายธารา

๔. ข้อใดเป็นคำนาม

ก. ฉัน

ข. ใครกัน

ค. อำเภอสวรรคณภูมิ

ง. ยิ้มหวาน

๕. ข้อใดเป็นคำอุทาน

ก. หอมชื่นใจ

ข. เพราะมาก

ค. คนสวย

ง. ไร่เอ๋ย! กรรม

เฉลย ๑.ป ๒.ก ๓.ข ๔.ค ๕.ง

นักเรียนคงพอจะทราบแล้วว่าคำไทยมี ๗ ชนิด คือ คำนาม
สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท สันธาน และอุทาน
ต่อไปนี่เรามารู้จักคำนามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คำนาม ก็คือ คำที่เราใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ต่าง ๆ สภาพการณ์ และ
ลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น สัตว์ มนุษย์ สิ่งของ เครื่องใช้
ก้อนหิน กรวดทราย การเดิน การนั่ง การนอน ความดี ความชั่ว ฯลฯ เป็นต้น

เมื่อเข้าใจเรื่องคำนามแล้วให้นักเรียนลองทำกิจกรรม
ทบทวนชวนทำเพื่อทดสอบความเข้าใจนะคะ

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๑

๑. ข้อใดเป็นลักษณะของคำนาม

- ก. คำที่ใช้เรียกแทนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ ข. คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
ค. คำที่แสดงอาการของคน สัตว์ สิ่งของ ง. คำที่แสดงความเป็นเจ้าของ

๒. ข้อใดมีคำนาม

- ก. วิ่งเร็วมาก ข. พุดเสียงดังเกินไป ค. ลมพัดแรงมาก ง. สวยจริงๆ

๓. ข้อใดเป็นคำนาม

- ก. หอมจิ้งเหลย ข. หวานจริงๆ ค. ร้องไห้ ง. ดอกไม้

๔. ข้อใดไม่ใช่คำนาม

- ก. มะม่วง ข. มีด ค. เพลงไทย ง. เหม็นเปรี้ยว

๕. ข้อใดเป็นคำนาม

- ก. ความดี ข. เขา ค. เรา ง. คุณ

ถ้าใครตอบตามนี้เก่งมากค่ะ

รับไปเลยข้อละ ๑ คะแนน

๑.ข ๒.ค ๓.ง ๔.จ ๕.ก

ถ้านักเรียนเข้าใจแล้วว่า คำนามคือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ หรือบอกสภาพการณ์ต่าง ๆ แล้ว นั่นเป็นความเข้าใจที่ถูกต้อง แต่คำนามยังจำแนกออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้อีก ๕ ชนิด คือ นามทั่วไป (สามัญนาม) นามที่ชี้เฉพาะ (วิสามัญนาม) นามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม) นามบอกลักษณะ (ลักษณะนาม) และบอกอาการ (อาการนาม)

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๒

คำนามมี.....ชนิด ได้แก่

๑.....๒.....

๓.....๔.....

๕.....๖.....

ตอบว่า ๕ ชนิด ได้แก่

๑. นามทั่วไป (สามัญนาม)

๒. นามที่ชี้เฉพาะ (วิสามัญนาม)

๓. นามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม)

๔. นามบอกลักษณะ (ลักษณะนาม)

๕. นามบอกอาการ (อาการนาม)

ต่อไปเรามาทำความเข้าใจคำนามชนิดที่ ๑ นามทั่วไป หรือ सामान्यนาม คือคำนามที่แสดงความหมายถึงบุคคล สัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ โดยไม่บ่งชี้ชัดว่า เป็นคนหรือสัตว์ที่ชื่ออะไร เช่น กษัตริย์ บ้าน โຕ้ะ เก้าอี้ รถ ข้าว ถนน น้ำตก โรงเรียน เมือง ฯลฯ เป็นต้น

ทำทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๑
กันแล้วตรวจกับเลขที่อยู่ต่อจากคำนาม
ชนิดที่ ๒ นะคะ

ให้นักเรียนกากบาท X ลงในช่องตัวอักษรที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดเป็นนามทั่วไป

ก. ดอกจำปี

ข. ดอกไม้

ค. คุณครูสมศรี

ง. โรงเรียนเมืองจำปาขัน

๒. นามทั่วไปเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอย่างไร

ก. सामान्यนาม

ข. วิสามานยนาม

ค. สมุหนาม

ง. อาการนาม

๓. ข้อใดไม่ใช่นามทั่วไป

ก. นก

ข. ปลา

ค. หมู

ง. นักเรียนชั้น ม.๓/๒ ร.ร.เขวาตะคลอง

๔. ข้อใดเป็นความหมายของ सामान्यนาม

ก. นามที่มีชื่อเฉพาะ

ข. นามที่ไม่ได้ระบุชื่อชัดเจน

ค. นามที่บอกรูปร่างลักษณะ

ง. นามที่อยู่หลังจำนวนนับ

๕. ข้อใดเป็นนามทั่วไป

ก. โรงเรียน

ข. โรงเรียนเมืองทุ่งวิทยา

ค. โรงเรียนเขวาตะคลอง

ง. โรงพยาบาลสุวรรณภูมิ

คำนามชนิดที่ ๒ คือ นามที่ชี้เฉพาะหรือวิสามานยนาม หมายถึง
 คำนามที่ใช้เรียนชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ เพื่อให้รู้ชัด
 ว่าคนชื่อใด สัตว์ชนิดไหน สถานที่ชื่ออะไร เช่น นายแดง เด็กหญิงสมศรี
 ดอกจำปา นกแก้ว จังหวัดร้อยเอ็ด ฯลฯ เป็นต้น

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๔

ในบทร้อยกรองต่อไปนี้ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ คำที่เป็นคำนามชี้เฉพาะหรือ
 วิสามานยนาม (เฉลย อยู่ท้ายกิจกรรมที่ ๕)

ครั้นถึงซึ่งหน้าพลาญ	ซึบอกลนุมาทธารใหญ่
อันพระยาไมยราพฤทธิไกร	หลับอยู่ในที่ไสยา
แต่ตัวไววิกุมภัณฑ์	ไต่ตรูจามันอยู่ข้างหน้า
นั้ดงตาลท่ายพารา	ซึ่งยักษามันไว้พระจักรี ฯ

เฉลยทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๓

๑.ข ๒.ก ๓.ง ๔.ข ๕.ก

คำนามชนิดที่ ๓ สมุหนาม คือ นามที่แสดงความหมายถึง คน สัตว์
 หรือสิ่งของ ที่อยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ๆ หรือเป็นหมวดหมู่
 คำนามชนิดนี้ได้แก่ เหล่า โขลง ผุ่ง บริษัท คณะ พรรค กอง ฯลฯ
 เป็นต้น ทำกิจกรรมแล้วตรวจกับเฉลยนะคะ

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๕

ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำนามบอกหมวดหมู่ที่ถูกต้องของแต่ละข้อต่อไปนี้

๑. (กลุ่ม, ก๊ก, กอง) โจรกำลังชุมนุมกันในปีทึบ
๒. ช้างป่าชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง (ฝูง, พวก, โขลง)
๓. (ฝูง, หมู่, พวก) ปลากำลังว่ายทวนน้ำ
๔. (หมู่, พวก, กอง) ทหารมาตั้งค่ายที่เชิงเขา

เฉลยบททวนชวนทำกิจกรรมที่ ๔

ครั้นถึงซึ่งหน้าพลาญ	จับอกหนูมานทธารใหญ่
อันพระยาไมยราพฤทธิไกร	หลับอยู่ในที่ไสยา
แต่ตัวไวยวิกุมภันท์	ใส่ตรุจามันอยู่ข้างหน้า
นันทงตาลท้ายพารา	ซึ่งยักยามันไว้พระจักรี ฯ

นักเรียนที่ทำกิจกรรมที่ ๔ และ ๕ ผ่านเกินกว่า ๔ ข้อ ถือว่าเก่งมากนะคะ ต่อไปนี้เรามาศึกษาเรื่องนามบอกอาการ หรืออาการนามกันเลยนะคะ

คำนามชนิดที่ ๔ นามบอกอาการหรืออาการนาม นามชนิดนี้จะเกิดจากคำกริยา คำวิเศษณ์ โดยมีคำว่า การ หรือ ความ นำหน้า เช่น การนั่ง การเดิน การนอน ความดี ความชั่ว ความชอบ ความสุข ฯลฯ เป็นต้น

คำว่า “ความ” จะนำหน้าคำวิเศษณ์ หรือคำที่เกี่ยวกับจิตใจ เช่น ความซื่อสัตย์ ความดี ความยุติธรรม ฯลฯ เป็นต้น

คำว่า “การ” ส่วนมากจะนำหน้า คำกริยาทั่วไป เช่น การพูด การกิน การอ่าน การนอน ฯลฯ เป็นต้น

อย่าลืมทำกิจกรรมที่ ๖ เพื่อทดสอบความเข้าใจนะคะ

เฉลยทบทวนทำกิจกรรมที่ ๕

๑. กอง ๒. โขลง ๓. ผุง ๔. กอง

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๖

ให้เลือกเติม “การ” หรือ “ความ” ในช่องว่างเพื่อให้เป็นอาการนามในคำต่อไปนี้แล้ว
อย่าลืมตรวจกับเฉลยนะคะ คนที่ถูกเกินกว่า ๗ ข้อถือว่าผ่านเกณฑ์และเก่งมาก สำหรับคนที่ไม่
ผ่านให้อ่านทบทวนแล้วทำใหม่อีกรอบ

๑.....คำ	๒.....ศึกษา	๓.....จริง
๔.....คิด	๕.....เดิน	๖.....เพียร
๗.....หิว	๘.....รัก	๙.....สวย
๑๐.....ออกกำลังกาย	๑๑.....ฉลาด	๑๒.....ชอบ

ต่อไปนี้เรารู้จักคำนามชนิดที่ ๕
ซึ่งเป็นนามบอกลักษณะรูปร่างหรือ
ลักษณะนามกันนะคะ

นามบอกลักษณะ หรือบอกรูปร่างของนาม นามชนิดนี้เรียกว่า
“ลักษณะนาม” ลักษณะนาม ก็คือนามที่อยู่หลังคำบอกจำนวนของนาม
นั้นๆ นั่นเอง เช่น นก ๑ ตัว ดินสอ ๓ แท่ง ใบไม้ ๕ ใบ เสื้อ ๑ ตัว
ฯลฯ เป็นต้น (คำที่ขีดเส้นใต้ คือลักษณะนาม)

เฉลยทบทวนทำกิจกรรมที่ ๖ ใครตอบถูกเกินกว่า ๘ ข้อ ถือว่าเก่งมากนะคะ

๑. การค้า ๒. การศึกษา ๓. ความจริง ๔. ความคิด ๕. การเดิน
 ๖. ความเพียร ๗. ความหิว ๘. ความรัก ๙. ความสวย ๑๐. การออกกำลังกาย
 ๑๑. ความฉลาด ๑๒. ความชอบ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของลักษณะนามของนามชนิดต่าง ๆ ในการอ่านหนังสือ
 ครั้งต่อไปนักเรียนควรสังเกตด้วยนะครับว่าคำนามแต่ละชนิด
 มีลักษณะนามแตกต่างกันอย่างไร

ตัวอย่าง

นามทั่วไป	นามบอกลักษณะ
๑. พระภิกษุ, นักบวช	รูป
๒. ชักย์, กูตผี, ฤาษี, วิทยากร	ตน
๓. ช้างบ้าน	เชือก
๔. ช้างป่า	ตัว
๕. นาฬิกา	เรือน
๖. หนังสือ สมุด เกวียน อารุหมีคม	เล่ม เช่น เกวียน ๑ เล่ม มีด ๑ เล่ม
๗. ของที่อยู่ติดกันเป็นพืด เช่น ใบจาก พลุ ลูกปัด ปลาย่าง ฯลฯ เป็นต้น	ดับ เช่น จาก ๓ ดับ ปลาย่าง ๒ ดับ ลูกปัด ๑ ดับ ฯลฯ เป็นต้น
๘. ของที่มีลักษณะแบนกว้างใหญ่ เช่น ผ้า เสื้อ	ผืน เช่น เสื้อ ๒ ผืน พรม ๑ ผืน
๙. ของที่มีปากกว้าง เช่น แห อวน สวิง	ปาก เช่น อวน ๒ ปาก แห ๑ ปาก

ต่อไปเรามาทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๗
กันเลยนะ ห้ามดูเฉลยก่อนนะคะ

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๗

ให้เติมคำลักษณะนามในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. ในสวนสัตว์มีช้างอยู่ ๑๐.....
๒. คุณพ่อนิมนต์พระสงฆ์ ๘.....มาเจริญพระพุทธมนต์
๓. เรือหลังนี้มีหน้าต่างหลาย.....
๔. ชักข์.....นี้รูปร่างสูงใหญ่น่ากลัวมาก
๕. ขลุ่ย.....นี้เป่าได้ไพเราะมาก
๖. บ้านร้างหลังนี้มีตุ๊กแกตัวใหญ่อาศัยอยู่ หลาย.....
๗. ถังซื้อถุงเท้าใหม่มา ๒เมื่อเช้านี้
๘. มีพระพุทธรูป ๒.....อยู่ในถ้ำใกล้หมู่บ้าน
๙. แห.....นั้นขาดจนไม่สามารถชอนได้
๑๐. ที่สวนหย่อมหน้าโรงเรียนมีเกวียนอยู่ ๑.....

เฉลยทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๗

๑. เชือก	๒. รูป	๓. บาน	๔. คน	๕. เคา
๖. ตัว	๗. คู่	๘. รูป	๙. ปาก	๑๐. เล่ม

เมื่อเราทราบลักษณะและชนิดของคำนามแต่ละชนิดแล้ว
ต่อไปนี้เรามาศึกษาถึงหน้าที่ของคำนามกันนะคะว่า
คำนามทำหน้าที่อะไรได้บ้าง

หน้าที่ของคำนาม

คำนามเมื่อนำมาเรียงเข้าประโยคแล้วจะทำหน้าที่ได้หลายอย่าง เช่น

๑. เป็นประธานหรือผู้กระทำ เช่น ตำรวจจับผู้ร้าย นักเรียนอ่านหนังสือ
๒. เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น แมวกินปลาอย่าง จันเก็บมะม่วงในสวน
๓. เป็นส่วนเติมเต็มของกริยา คือทำให้กริยานั้นมีความสมบูรณ์ แต่ไม่ได้เป็นผู้ถูกกระทำ เช่น หล่อนสวยเหมือนนางฟ้า, เขาเป็นคนขยัน
๔. เป็นคำขยายของคำนาม เช่น ฉันซื้อหนังสือภาษาไทยมาหนึ่งเล่ม
(ภาษาไทย ขยายคำนาม คือหนังสือ)
๕. ใช้เป็นคำเรียกขาน เช่น แม่ค้า เงาะนี่ กิโลกรัมละเท่าไร
๖. เป็นคำตามหลังคำบุพบท เช่น เด็ก ๆ วิ่งเล่นในสนาม

ทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๘

ให้บอกหน้าที่ของคำนามที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี่ว่าทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. คุณแม่ชื่อปากกามาให้ฉัน ๓ ด้าม

ปากกาทำหน้าที่.....

๒. ลูกเสือต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต

ลูกเสือทำหน้าที่.....

๓. เขาเป็นคนฉลาดเฉลียวมาก

คนทำหน้าที่.....

๔. หนังสือเรื่องสวนสัตว์เป็นหนังสืออ่านนอกเวลา

เรื่องสวนสัตว์ ทำหน้าที่.....

๕. นักเรียนทุกคนเป็นเด็กดีมาก

เด็กดีทำหน้าที่.....

เฉลยทบทวนชวนทำกิจกรรมที่ ๘

๑. ทำหน้าที่เป็นกรรม

๒. ทำหน้าที่เป็นประธาน

๓. ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม

๔. ทำหน้าที่ขยายประธาน (หนังสือ)

๕. ทำหน้าที่ส่วนเติมเต็ม

อย่า! ลืมทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วตรวจกับเฉลย

ขอให้ตอบถูกทุกข้อนะคะ

เรามาทบทวนเรื่องคำนาม จากเนื้อเพลง
ชนิดของคำนามอีกครั้งนะคะ เพลงนี้ก็ใช้
ทำนองเพลงร่ำวงเช่นกัน ถ้าใครอยากจะ
ร้องเพลงให้ยืมแถบบันทึกเสียงที่ครูไปฟัง
ได้นะคะ

เพลงคำนาม

ทำนองเพลงร่ำวง

คำร้อง, ทำนอง : อ.ประสิทธิ์ ไชยกาล

คำนาม คือคำอะไร ฉันจะบอกให้หนูคนดี คำนามเรียกชื่อคนนั้นนะซี
คุณหนู มาลี น้อยแดง น้อยคำ คุณพ่อ คุณแม่ ยายจ๋า คำนามทั้งนั้น จดจำอีกที
คำนามเรียกชื่อสัตว์ก็มี หมู หมา แมว หมี เป็ด ไก่ วัว ควาย

คำนาม เรียกชื่อสิ่งของ พวกเราทั้งผองจดจำไว้ด้วย แหวนว่า
เสื้อผ้าสดสวย บ้านเรือนจงช่วยพากันจดจำ ปากกา สมุด หนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ นั้น
คือ คำนามก็ใช่ มุ้ง ม่าน บุหรี่ จ้าเอาไว้ แห อวน เขาใช้อยู่ที่บ้านลุงดำ

ถ้าเข้าใจดีแล้วนักเรียนอย่าลืมทำแบบทดสอบหลังเรียนนะคะ
ขอให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบให้ได้คะแนนเยอะ ๆ นะคะ

แบบฝึกทักษะ

เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนเข้าใจชนิดของคำนาม ให้นักเรียน
ทำแบบฝึกหัดจับคู่ชนิดของคำนาม โดยนำตัวอักษรหน้า
ชนิดของคำนาม ทางขวามือมาเติมหน้าหมายเลข
หน้าข้อความที่มีคำนามที่ขีดเส้นใต้ทางซ้ายมือนะคะ
อย่าลืมตรวจคำตอบกับกระจิบในหน้าถัดไป
นะคะ

.....๑. นักเรียนโรงเรียนเวทิตะคลอง

.....๒. บ้านฉันมีแมว ๓ ตัว

.....๓. นักเรียนทำการบ้าน

.....๔. คณะกรรมการนักเรียนกำลังประชุม

.....๕. ความเกียจคร้านทำให้คนรวย

กลายเป็นคนจนได้

.....๖. ผู้นั่งลงกินข้าวในนา

.....๗. ความซื่อสัตย์เป็นสมบัติของคนดี

.....๘. ไก่จะสอบแล้วนักเรียนควรขยันให้
มากกว่านี้

.....๙. คุณพ่อฉันซื้อปืนมา ๒ กระบอก

.....๑๐. ฉันจะไปเที่ยวเชียงใหม่วันพรุ่งนี้

ก. นามทั่วไปหรือสามัญนาม

ข. นามที่ชี้เฉพาะ หรือวิสามานยนาม

ค. นามบอกลักษณะหรือลักษณะนาม

ง. นามบอกหมวดหมู่หรือสมุหนาม

จ. นามบอกอาการหรืออาการนาม

ใครที่ตอบเหมือนกระจิบ ปรบมือให้ตัวเองนะคะยอดเยี่ยม
จริง ๆ แสดงว่าเข้าใจดีมาก แต่ถ้าใครยังตอบผิดอยู่บ้างให้
กลับไปอ่านบททวนใหม่ คราวนี้ต้องทำแบบฝึกหัดทุกข้อ
แน่นอนค่ะ

๑. ข ๒. ก ๓. ก ๔. ง ๕. จ
๖. ง ๗. จ ๘. ก ๙. ก ๑๐. ข

ก่อนจากกันอย่าลืมนะคะว่าคำนามมี ๕ ชนิด
ได้แก่

๑. นามทั่วไป (सामान्यนาม)
 ๒. นามที่ชี้เฉพาะ (วิสามานยนาม)
 ๓. นามบอกหมวดหมู่ (สมุहนาม)
 ๔. นามบอกลักษณะ (ลักษณะนาม)
 ๕. นามบอกอาการ (อาการนาม)
- แล้วพบกันใหม่ในเรื่องคำสรรพนามนะคะ

บรรณานุกรม

- กำชัย ทองหล่อ. **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕ กรุงเทพฯ : งามสาส์น (๑๕๗๒) จำกัด.
๒๕๓๗. ๖๐๔ หน้า.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. **หนังสือเรียนสาระ
การเรียนรู้พื้นฐานวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
๒๕๕๐, ๑๔๘ หน้า.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.๓.
ช่วงชั้นที่ ๓**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. ๒๕๔๗, ๔๐๐ หน้า.
- ปราณี บุญชุ่ม และ คณะ. **แบบฝึกหัดภาษาไทย รายวิชา ท๓๐๕ – ท๓๐๖ หลักภาษาและ
การใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. ๒๕๒๖, ๒๐๔ หน้า.
- ฝ่ายทดสอบ วัดนพานิช. **แบบฝึกหัด ท๓๐๕ ภาษาไทยสำหรับมัธยมศึกษาปีที่ ๓**. กรุงเทพฯ :
วัดนพานิช. ๒๕๓๐, ๑๓๐ หน้า.
- แพทยวิเศษ, ทีมงาน. **สรุปภาษาไทย ม.ต้น ๑-๒-๓**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พี บี ซี จำกัด.
มปป, ๑๒๔ หน้า.
- เขวลักษณ์ ชาตีสุขศิริเดช. **สรรคัคำ สร้างประโยค**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญ
ทัศน์, ๒๕๔๘, ๗๒ หน้า.
- วิชาการ, กรม. **คู่มือการสอนวิชาหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ :
องค์การค้ำคุรุสภา. ๒๕๒๑, ๑๐๘ หน้า
- _____. **สารัตถะทักษะสัมพันธ์ เล่ม ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑**.
พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว. ๒๕๔๖, ๒๕๕ หน้า.
- _____. **หนังสือเรียนภาษาไทย ท ๑๐๑ ท๑๐๒ หลักภาษาไทย เล่ม ๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคุรุสภา. ๒๕๓๕, ๑๐๗ หน้า.
- วิโรจน์ มงคลละมณี. **ภาษาไทยพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, ๒๕๔๖, ๒๓๒ หน้า.
- ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน. **หนังสือเรียนชุดฝึกทักษะกระบวนการ รายวิชา ท ๓๐๖ ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**. กรุงเทพฯ : วัดนาพานิช. ๒๕๓๕, ๓๐๑ หน้า.